

TILLSYNS- OCH
FÖRESKRIFTSRÅDET

Marie Eriksson
Tel: 08-698 11 49
marie.eriksson
@naturvardsverket.se

PROTOKOLLSBILAGA 1
2007-12-04

Dokumentation från Rådets omhändertagandeseminarium den 9 november och Rådsmötet den 4 december 2007

Rådsmötet den 4 december 2007

På Rådsmötet den 4 december 2007 gick Rådet igenom anteckningarna från omhändertagandeseminariumet kring resultatet från Utvärderingen av tillsynsvägledning den 9 november 2007. Rådet tog ställning till förslagen och rekommendationerna slutsats för slutsats.

(Utdrag ur protokollet till Rådsmötet den 4 december 2007).

”Rådet beslutade att godta slutsatserna med förslag och rekommendationer från Rådets omhändertagande seminarium den 9 november med tillägg av följande ändringar bestämda på dagens möte:

Under slutsats 1

- Lägga till ett förbättringsförslag, att *Rådet samlar de tillsynsvägledningsplaner som finns och lägger ut dessa på webbplatsen www.tofr.info*

Under slutsats 2

- Texten om TVL i samverkan ändras till *”TVL i samverkan t.ex. Miljösamverkan Sverige (MSS) ska tas upp och diskuteras på ett kommande Rådsmöte”*
- Texten om var kommunerna ska hitta kompetens ändras till *”Rådet fortsätter att bidra till kompetensutveckling”*

Under slutsats 4

- *Slutsatserna när det gäller överprövningsfrågan bör ingå i den korta sammanfattningen av utvärderingen som föreslås till länsledningarna och de kommunala nämnderna och ledningarna*

Rådet beslutade dessutom att dokumentationen från seminariumet den 9 november och Rådsmötet den 4 december inte ska ligga i slutrapporten Utvärderingen av tillsynsvägledning. Istället ska en text sättas in i slutrapportens förord att Rådet har tagit ställning till utvärderingen av tillsynsvägledning och att dokumentationen från seminariumet och Rådsmötet finns att tillgå.”

Halvdagsseminarium kring resultatet från ToFR-projektet ”Utvärdering av tillsynsvägledning 2007”

Närvarande

Föredragshållare Faugert Sven och Segerpalm Henrik, Faugert & Co Utvärdering
Becker Marie, Hälsoskyddsensheten, Socialstyrelsen; Callermo Lena, Tillsynsenheten,
Naturvårdsverket; Eriksson Ann-Sofie, Sveriges Kommuner och Landsting; Guzikowski Gunnar,
Läkemedelsverket; Jonsson Jenny, Miljöskyddsensheten, Länsstyrelsen i Dalarna; Ryd Charlotta,
Miljöskyddsensheten, Länsstyrelsen Gävleborg; Selegren Sara, Funktionschef miljöskydd,
Länsstyrelsen Västerbotten; Zeilon Magnus, Hälsoskyddsensheten, Socialstyrelsen; Waara Tomas,
Miljöskyddshandläggare, Länsstyrelsen i Uppsala län; Wynne Anne, Tillsynsenheten,
Naturvårdsverket; Eriksson Marie, ToFR-kansli

Tid och plats

Fredag den 9 november 2007, kl.9.30-12.30, Konferenslokal Muddus, Naturvårdsverket

Inledning

Mötesledaren *Lena Callermo* hälsade välkommen och inledde seminariet som handlar om hur resultatet från utvärderingen av tillsynsvägledning ska tas omhand.

Redovisning av utvärderingen av tillsynsvägledningen och resultatet

Sven Faugert, Faugert & Co Utvärdering framhöll att utvärderingen av tillsynsvägledningen har varit ett intressant arbete. Inte minst att undersöka om kedjan tillsyn och tillsynsvägledning är stark eller svag sett ur mottagarens perspektiv. Därefter redogjorde *Henrik Segerpalm, Faugert & CoUtvärdering* för hur utvärderingen har genomförts och resultatet med utgångspunkt från de vid seminariet utdelade OH-bilderna, **bifogas**.

Diskussion kring de sex slutsatserna i utvärderingsrapporten

Lena Callermo påminde om syftet med seminariet dvs. att gynna att resultatet av utvärderingen aktivt tas omhand av ToFR och av Rådets myndigheter. Därefter följde diskussion kring varje slutsats.

Diskussionen utgick dels från själva slutsatsen nedbruten till några väsentliga aspekter av densamma, dels från följande tre frågeställningar:

- Hur ser vi på slutsatsen?
- Hur kan vi arbeta vidare?
- Vad är mötets rekommendationer? Adressat/er?

Slutsats nr 1

Samordning centralt mellan ”kärnmyndigheter”

- Många myndigheter delar ansvaret för TVL – det kan lätt bli rörigt för mottagarna
- Ibland sker TVL via länsstyrelserna ibland inte
- Kompetens, organisation och prioriteringar behöver samordnas bättre
- Systematisk kommunikation behövs särskilt från (och mellan?) de fyra myndigheter som har huvuddelen av TVL-ansvaret (NV, Keml, SoS, SJV)

Mötet instämde unisont i slutsatsen. Detta är centralt och en av de viktigaste frågorna att jobba med. Länsstyrelsen får ofta höra liknande synpunkter från kommunerna. Tydliggörande av roller är viktigt och behövs. Det behövs ett utpekat formellt samordningsansvar. De samrådsrutiner som ToFR tog fram för några år sedan används inte i full utsträckning.

Följande förslag och rekommendationer lämnades:

Naturvårdsverket har lämnat in ett förslag till Miljödepartementet som bland annat handlar om att höja kraven på samordning mellan de fyra "kärnmyndigheterna". Vi får se vad Naturvårdsverkets förslag leder till. Förslaget som rör formell samordning och bättre styrning bör tas upp och diskuteras i ToFR.

ToFR har tagit en del initiativ när det gäller de olika aspekterna i slutsatsen som man kan peka på, återuppta och jobba vidare med t.ex. samrådsrutinerna.

Slutsats nr 2

Tillgänglighet och tydlighet brister

- TVL utformas på olika sätt från olika myndigheter
- Var finns kompetens och hur får de operativa tillsynsmyndigheterna tillgång till den?

Mötet instämde i slutsatsen. Det är viktigt att få tillstånd likformighet. Mottagarperspektivet kräver en helhetsbild, en tydlighet hur "pusslet" ser ut och det i sin tur kräver ett samarbete kring tillsynsvägledningen. Behovet bör vara utgångspunkt men det är samtidigt viktigt att påpeka att uppdraget att genomföra miljöpolitiken ofta kan innebära att de operativa tillsynsmyndigheterna inte alltid kommer att få den vägledning de själva uppfattar som behövlig. Behovet kan ibland vara olika och i så fall kan olikheter mot den bakgrunden vara motiverade.

Följande förslag och rekommendationer lämnades:

Ett tydliggörande av innehållet i TVL behövs, och det behövs kanske också minimikriterier för TVL-ansvaret. De kriterier för god tillsynsvägledning som tagts fram av ToFR i samband med utvärderingen kan bearbetas och tas upp för diskussion i ToFR. Innehållet i foldern om vad tillsynsvägledning är som tagits fram av länsstyrelserna, Naturvårdsverket m.fl. skulle också kunna utvecklas och bearbetas och tas upp i ToFR.

TVL i samverkan t.ex. Miljösamverkan Sverige (MSS) är ett bra sätt att jobba. Frågan om hur ToFR kan stötta utvecklingen av MSS bör lyftas i ToFR.

Frågan om var kommunerna kan hitta kompetens och hur ToFR kan stötta utvecklingen bör lyftas i ToFR. Att fortsätta att anordna seminarier kunde vara något som ToFR skulle kunna bidra med.

Det är viktigt att peka på att det pågår arbete med tillsynsvägledningsplaner hos tillsynsvägledande myndigheter.

Slutsats nr 3

Skillnader mellan länsstyrelser

- Resurser som sätts av för TVL varierar
- Organiseringen av TVL varierar
- Länens storlek och karaktär varierar
- Andelen delegerad operativ tillsyn varierar

... men uppdraget att tillsynsvägleda är detsamma

Mötet instämde med slutsatsen som stämmer överens både med de signaler som centrala tillsynsvägledande myndigheter får från kommuner och de skillnader som länsstyrelser själva upplever. Det skiljer sig mellan länen mellan de som har träffar med den ansvariga centrala myndigheten, vissa län har inte sådana träffar. Den största skillnaden kanske finns mellan län där miljösamverkansprojekt finns respektive inte finns. Skillnader mellan länen är ibland beroende på graden av engagemang för tillsynsvägledning hos enskilda handläggare. Viss miniminivå på tillsynsvägledning kan behövas men det finns dock vissa regionala skillnader i behov också.

Följande förslag och rekommendationer lämnades:

Det tidigare refererade förslaget från Naturvårdsverket innehåller även ett förslag på regionala tillsynsvägledningsplaner. Vi får se vad Naturvårdsverkets förslag leder till.

Resultatet från utvärderingen i det här avseendet behöver kommuniceras i dialog med berörda på länsledningarna. Förutom utvärderingsrapporten som helhet borde en kortare sammanfattning med slutsatser och förslag tas fram av ToFR för det ändamålet. Naturvårdsverket som har en kontinuerlig dialog med länsledningarna skulle kunna ta upp frågan med länsråden om ToFR tycker att det är lämpligt.

Insatser kan länkas ihop med de förslag och rekommendationer som lämnades för slutsats 2.

Slutsats nr 4

Överprövningsfrågan

- Fortfarande ses det som ett problem att länsstyrelsen har ansvar för tillsynsvägledning på samma områden som man överprövar!

Mötet konstaterade att detta missförstånd tyvärr finns och måste hanteras. Det föreligger dock inget formellt juridiskt problem utan gäller snarare att kommunicera hur det egentligen förhåller sig. En aspekt är att kommunernas önskemål om detaljeringsgrad kan bero på resursbrist inom kommunen när det gäller juridisk, miljörättslig kompetens.

Följande förslag och rekommendationer lämnades:

Kommunikationsinsatser. ToFR och centrala myndigheter t.ex. Naturvårdsverket kan t.ex. informera på sin webbplats om hur det ligger till i den här frågan. Information kan ges på seminarier i ToFR:s regi.

Frågan om juridisk, miljörättslig kompetens kan tas upp på ett ToFR-möte.

Slutsats nr 5

Bättre behovsanalys behövs för TVL

- Mer aktiv dialog mellan sändare och mottagare
- Ökad tydlighet kring centrala prioriteringar

Mötet instämde med slutsatsen. Den är viktig. Inhämtande av behov behöver förbättras och sådana uppgifter bör med fördel inhämtas gemensamt. Socialstyrelsen inhämtar synpunkter och behov vid sina läns- och kommunträffar. Detta ger underlag för verksamhetsplanen och har betydelse för upplägget av tillsynsvägledningen. Även fokusgrupper och uppföljning och utvärdering används i syfte att inhämta synpunkter och behov.

Följande förslag och rekommendationer lämnades:

Behov kan fångas upp på olika sätt. Resultat från uppföljning och utvärdering är en bra källa för att inhämta behov och synpunkter. Fokusgrupper, läns- och kommunträffar är också bra för ändamålet. Dialog med Miljösamverkansprojekten kan vara en bra källa att inhämta synpunkter och behov från. ToFR arbetar för närvarande fram en avsiktsförklaring om uppföljning och utvärdering. Den skulle kunna kompletteras med olika sätt att fånga upp behov.

Naturvårdsverket har ett uppdrag enligt tillsynsvägledningsplanen att utveckla en systematisk behovsanalys. Vi får se vad den metodutvecklingen ger.

Behovsanalys föreslås som tema på ett ToFR-möte under senare delen av 2008.

Naturvårdsverkets plan för tillsynsvägledning är ett bra exempel på tydlighet kring centrala prioriteringar. Uppdraget att genomföra miljöpolitiken kan ofta innebära att de operativa tillsynsmyndigheterna inte alltid kommer att få den vägledning de själva uppfattar som behövlig.

Slutsats nr 6

Koordinering av stöd och råd

- Mottagarna saknar referensmaterial och praxis
- Vart ska de vända sig?
- "Decentraliserad" TVL? Förtydliga formerna!
- Miljösamverkan?

Mötet instämde inte med slutsatsen när det gäller "decentraliserad" TVL. Vårt system bygger på självständiga myndigheter och decentraliseringen är avsedd (se Tillsynsförordningen) om än inte så strukturerad i sitt genomförande. Mötet instämde inte heller med farhågorna kring Miljösamverkans roll. Det sker god kontakt och dialog med tillsynsvägledande myndigheter vid Miljösamverkanprojekt.

Följande förslag och rekommendationer lämnades:

Uppföljning och utvärdering är ett bra sätt att kvalitetsgranska

I det tidigare förslaget under slutsats 2 föreslås att tillsynsvägledning skulle kunna beskrivas bättre i foldern om vad tillsynsvägledning är som tagits fram av länsstyrelserna, Naturvårdsverket m.fl. Här skulle man också kunna lägga in på vilka sätt tillsynsvägledningen kan tillgodoses t.ex. via Miljösamverkan.

Summering

Utvärderingen och slutsatserna är viktiga. En förkortad version med slutsatser och beslut bör kommuniceras till länsledningarna och de kommunala nämnderna och ledningarna.

Vid anteckningarna

Justeras

Marie Eriksson

Marie Eriksson

Lena Callermo

Lena Callermo